

Sayı: 21704200-TİM.OAİB.11.YESİL.2025/297-13036

Ankara, 29/12/2025

Konu: AB SKDM Uygulama Dönemi Bilgilendirme Toplantısı ve Bilgi Notu

Sayın Üyemiz,

Ticaret Bakanlığı'ndan alınan bir yazıda, Avrupa Birliği (AB) Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (SKDM) kesin (definitive) uygulama döneminin 1 Ocak 2026 tarihi itibarıyla başlayacağı ifade edilmektedir. Aynı yazıda devamla, bu çerçevede Avrupa Komisyonu'nun SKDM'nin kesin uygulama dönemine ilişkin usul ve esaslarını düzenlemek amacıyla 17 Aralık 2025 tarihinde kapsamlı bir ikincil mevzuat ve politika belge paketi yayımladığı, söz konusu düzenlemelere ilişkin özet bilgilerin aynı tarihte gerçekleştirilen SKDM Uzman Grubu toplantısında paylaşıldığı belirtilmektedir.

Yayımlanan ikincil mevzuat paketi kapsamında emisyon hesaplama metodolojileri, varsayılan değerler, doğrulama ve akreditasyon süreçleri, SKDM sertifikalarının fiyatlandırılması, kayıt sistemi ile yetkilendirilmiş SKDM beyan sahibi statüsüne ilişkin usul ve esaslar netlik kazanmıştır. Ayrıca Komisyon tarafından SKDM kapsamının demir-çelik ve alüminyum yoğun aşağı yönlü ürünlere (downstream goods) genişletilmesine ilişkin bir taslak (proposal) sunulmuş olup, söz konusu kapsam genişlemesinin 2026 yılı sonunda yasalaşması ve 1 Ocak 2028 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi öngörülmektedir. Kabul edilmiş ikincil mevzuat ile taslak düzenlemelere ilişkin özet değerlendirmelere ilişkin Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan özet bilgilendirme notu yazımız ekinde sunulmaktadır.

Bu çerçevede, AB SKDM uygulama dönemine yönelik olarak Ticaret Bakanlığı tarafından **5 Ocak 2026** tarihinde **saat 14:30'da çevrimiçi** bir istişare toplantısı düzenlenecektir. Toplantıya ilişkin erişim bağlantısı aşağıda yer almakta olup, katılım sağlayacak temsilcilerin isim, unvan ve iletişim bilgilerinin 2 Ocak Cuma günü saat 12:30'a kadar yesilekonomi@oaib.org.tr adresine iletilmesi gerekmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Musa DEMİR
Genel Sekreter**Ek:** AB SKDM Uygulama Dönemine Dair Usul ve Esaslara İlişkin İkincil Mevzuat (3 sayfa)

Zaman: 5 Oca 2026 14:30 İstanbul

Konu: AB SKDM Uygulama Dönemi Bilgilendirme Toplantısı

<https://zoom.us/j/92947440534?pwd=PyiHKbC0UeCeV5eOj3JgSVmjrwLYg.1>

Parola:TRTrade

Ayrıntılı bilgi için: Burcu Demiröz Çataklı - Uzman

Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ceyhan Atuf Kansu Cad. No: 120

06520 BALGAT ANKARA

Tel : (312) 447 27 40 Faks : (312) 446 96 05 - 447 01 80

e-posta : info@oaib.org.tr / www.oaib.org.tr

AB SKDM Uygulama Dönemine Dair Usul ve Esaslara İlişkin İkincil Mevzuat

Malumları olduğu üzere, Avrupa Birliği Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (SKDM) kesin (definitive) uygulama dönemi, 1 Ocak 2026 tarihi itibarıyla başlayacaktır. Bu kapsamda Avrupa Komisyonu, SKDM'nin kesin uygulama dönemini düzenlemek amacıyla, 17 Aralık 2025 tarihinde SKDM'nin uygulama esaslarını ayrıntılandıran kapsamlı bir ikincil mevzuat ve politika belge paketi yayımlamıştır. Bu çerçevede, yayımlanan ikincil mevzuatlara ilişkin özet bilgiler aşağıda yer almaktadır.

- **SKDM Tüzüğü'nün revizyonuna ilişkin yeni bir Taslak** yayımlanmış olup, anılan Taslak kapsamında,
 - a) **SKDM'nin demir-çelik ve alüminyum kullanıcı sektörlerine (*downstream goods*) genişletilmesi:** SKDM kapsamını makine ve ev aletleri gibi çelik ve alüminyum yoğunluğu yüksek 180 adet aşağı yönlü ürünü içerecek şekilde genişletmeyi planlamaktadır. Söz konusu ürün listesi arasında buzdolabı, çamaşır makinası gibi beyaz eşya ürünleri, motor, vites, süspansiyon gibi otomotiv parçaları, demir-çelik ve alüminyum girdi kullanıcı pek çok ürün grubu yer almaktadır. Mevzuatın 2026 yılı sonunda yasalaşması, söz konusu kapsam genişlemesinin **1 Ocak 2028'den itibaren** yürürlüğe girmesi beklenmektedir.
 - b) Elektrik kaynaklı emisyon hesabında kullanılan, emisyon faktörü halihazırda fosil yakıt bazlı olarak belirlenmiş olup, ülkelerin yenilebilir enerji yatırımlarını dikkate almamaktadır. Önerilen değişiklik ile **fosil olmayan yakıtlar dahil tüm kaynaklardan üretilen elektriği hesaba katan ortalama şebeke emisyon faktörüne** geçilecektir. Ayrıca, gerçek emisyon değerlerini beyan etme koşulları daha esnek hale getirilecektir.
 - c) SKDM'nin, karbon kaçağını önleme konusunda etkinliğini güçlendirmek amacıyla **tüketim öncesi (*pre-consumer*) metal hurdasından** kaynaklanan emisyonlar da girdi emisyonu (*precursor*) olarak gömülü emisyon hesaplamasına ilave edilmiştir.
 - d) **SKDM yükümlülüklerinden kaçınmaya yönelik** olarak, güçlendirilmiş raporlama yükümlülükleri ile emisyon yoğunluğuna ilişkin yanlış beyanların ele alınması; SKDM kapsamındaki mali yükümlülüklerin kötüye kullanım yoluyla bertaraf edilmesine ilişkin kanıta dayalı durumlarda müdahale yetkisi tanınması ve şüpheli hallerde ülke bazlı varsayılan değerlerin uygulanması gibi tedbirler tanımlanmıştır.
 - e) **Halihazırda doğrulayıcıların akreditasyonu AB akreditasyon kuruluşları tarafından yapılabilen** olup, **üçüncü ülke akreditasyon kuruluşlarının tanınmasına yönelik karşılıklı tanıma anlaşması yapılabileceği hükmüne yer verilmiştir.** (Ülkemiz açısından bu durumun Konsey'den yetki alınmasını gerektireceğini göz önünde bulundurmak önem arz etmektedir.)

- **Emisyon hesaplama metodolojisine ilişkin uygulama Tüzüğü kapsamında**, raporlama dönemi tecrübeleri, mevcut karbon hesaplama metodolojileri ve AB İzleme Raporlama Doğrulama (MRV) mevzuatı yöntemi esas alınmış, gerçek emisyon ile varsayılan değer kullanımı, elektrik kaynaklı emisyon hesaplama yöntemi gibi hususlar belirlenmiştir.
- **Ücretsiz tahsisat uyarlamasının hesaplanmasına ilişkin uygulama Tüzüğü** kapsamında AB ETS kapsamındaki ücretsiz tahsisat miktarının SKDM yükümlülüğüne nasıl uyarlanacağı düzenlenmektedir. Bu çerçevede AB ETS kıyas değerleri dikkate alınarak SKDM kıyas değerleri belirlenmiştir. 2026 yılında ETS kıyas değerlerinde yapılacak revizyon sonucu SKDM kıyas değerleri de revize edilecektir.
- **Varsayılan değerlere ilişkin Uygulama Tüzüğü kapsamında**, ülke ve ürün bazlı emisyon değerleri ve söz konusu değerlerde yaşanacak sapmayı gidermek üzere 2026 yılı için %10, 2027 için %20 ve 2028 için %30 oranında sapma oranı (*mark-up*) belirlenmiştir. Gübre gibi üye ülkelerin ithalata bağımlı olduğu ürün grupları için ise sapma oranı %1 olarak belirlenmiştir. 2027 yılında söz konusu değerlerin gözden geçirilmesi öngörülmektedir.
- **Emisyonların doğrulanması ve doğrulayıcıların akreditasyonuna ilişkin düzenlemeler:** Emisyonların doğrulanmasına ve doğrulayıcıların uyması gereken kurallar belirlenmiştir. Bu çerçevede, 2026 yılı emisyonları için beyan tarihi olan 30 Eylül 2027'den önce ülkemiz ihracatçılarının emisyon verilerini AB akreditasyon kurumlarınca akredite edilmiş doğrulayıcılara doğrulatması gerekmektedir. Henüz SKDM kapsamında akredite edilmiş bir doğrulayıcı bulunmamakla birlikte, gerçek emisyon verilerinin sunulamaması veya ilk teslim tarihine kadar doğrulanamaması halinde, belirlenen ülke bazlı varsayılan değerlerin kullanılması gerekecektir. Öte yandan, üçüncü ülkelerde faaliyet gösteren doğrulayıcılar AB üyesi ülkelerde bulunan akreditasyon kuruluşlarına başvuruda bulunabileceklerdir. (Ülkemizce TÜRKAK'ın akreditasyonunun tanınmasına yönelik temalarımız sürdürülecektir.)
- **SKDM sertifikalarının fiyatının hesaplanması ve yayımlanmasına ilişkin Uygulama Tüzüğü kapsamında**, SKDM sertifikalarının fiyatı, AB Emisyon Ticaret Sistemi (EU ETS) tahsisatlarının ağırlıklı ortalama fiyatını yansıtacaktır. 2026 yılı için bu fiyat, üç aylık ortalamalara dayanacak ve 2027'den itibaren ise haftalık ortalamalar üzerinden hesaplanacaktır.
- **SKDM Kayıt Sistemine ilişkin Uygulama Tüzüğü:** SKDM beyanlarının, karbon sertifikası hesaplarının, yetkilendirilmiş beyan sahipleri ile üçüncü ülke üreticilerinin standart bir elektronik platformda kaydedilmesini, yönetilmesini ve izlenmesini sağlamak üzere SKDM kayıt sistemi tesis edilmiş olup, bu Uygulama Tüzüğü ile başvuru süreçlerinin basitleştirilmesi, elektronik iletişim/iş akışlarının iyileştirilmesi, iptal ve sertifika yükümlülüklerinin netleştirilmesi ile idari uyumun güçlendirilmesi gibi alanlarda pratik iyileştirmeler getirilmektedir.
- **Yetkilendirilmiş SKDM beyan sahibi statüsüne ilişkin koşul ve usuller hakkında Uygulama Tüzüğü**, yetkili SKDM beyan sahibi statüsünün verilmesi, sürdürülmesi ve geri

alınmasına ilişkin koşul ve usulleri ayrıntılı şekilde düzenleyerek başvuru süreçlerini sadeleştirmeyi ve idari yükü azaltmayı amaçlamaktadır.

- **Gümrük idareleriyle iletişimin kapsamına ilişkin Uygulama tüzüğü** ise SKDM'nin etkin uygulanmasını sağlamak üzere gümrük idarelerinin Komisyon'a iletmekle yükümlü olduğu bilgilerin kapsamını, iletişim yöntemlerini ve veri doğrulama mekanizmalarını belirleyerek SKDM beyanlarının gümrük denetimini güçlendirmektedir.
- **Geçici Karbonsuzlaşma Fonu Uygulama Tüzüğü:** Geçici Karbonsuzlaşma Fonu ile AB menşeli SKDM ürünlerinin üçüncü ülke pazarlarında, daha düşük maliyetli ancak daha yüksek emisyon yoğunluğuna sahip alternatiflerle ikame edilmesi riskine ve bunun küresel emisyon artışına yol açma ihtimaline karşı bir önlem niteliği taşımaktadır. AB üreticilerini geçici olarak desteklemek üzere tesis edilen Fon kapsamında, karbon kaçağı riski devam eden ürünler için AB ETS kapsamında ödenen karbon maliyetlerinin bir kısmı geri ödenecek; bu destek, üreticilerin somut karbonsuzlaşma çabalarını kanıtlamaları şartına bağlı olacaktır. Fonun finansmanı, 2026 ve 2027 yıllarında SKDM sertifika satışlarından elde edilen gelirlerin %25'inin üye devlet katkıları yoluyla sağlanmasıyla oluşturulacak; kalan %75 ise AB'nin öz kaynakları kapsamında değerlendirilecektir.
- **SKDM'nin gözden geçirilmesi raporu** kapsamında ise, SKDM raporlama dönemine ve SKDM'nin az gelişmiş ülkelere olan etkisine dair değerlendirmeler yer almaktadır. Raporda ayrıca, elektrik kaynaklı dolaylı emisyonların çimento ve gübreye ek olarak demir çelik ve alüminyum sektörlerine genişletilmesi, SKDM sektör kapsamının kimyasallar ve polimerler gibi diğer ETS sektörlerine genişletilmesi, SKDM ürünlerinin taşınmasının da kapsama dahil edilmesi gibi hususların değerlendirilmesi ve 2027 yılında bir mevzuat önerisi yayımlanması hususlarına yer verilmiştir.

Öte yandan, henüz yayımlanmamış olan üçüncü ülkelerde ödenen karbon ücretlerine ilişkin uygulama tüzüğü gibi beklenen ikincil düzenlemelerin ise 2026 yılının başlarında kabul edilmesi beklenmektedir.